

تأثیر شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده

طاهره قلندری

کارشناسی، آموزش ابتدایی، دانشگاه آزاد نقده، اداره آموزش و پرورش شهرستان نقده، آموزشگاه زهرا

آدرس پست الکترونیک: tahereh.ghalandare1402@gmail.com شماره تماس: ۰۹۱۴۹۴۶۵۱۹۷

چکیده:

هدف تحقیق بررسی تأثیر شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده بود. روش اجرای این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود. در این پژوهش حجم نمونه ۳۵۸ نفر از معلمان دوره ابتدایی شهرستان نقده می باشند که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای با استفاده از فرمول کوکران انتخاب شدند. برای گردآوری اطلاعات از دو پرسشنامه (پرسشنامه شبکه های اجتماعی جهانبانی (۱۳۹۷) و پرسشنامه مهارت های اجتماعی ماتسون و بوئیسجلی^۱ (۲۰۰۸) استفاده شد. برای تحلیل داده ها از آزمون پیرسون و برای بررسی تأثیر متغیرهای ذکر شده از تحلیل رگرسیون و p استفاده شد با توجه به نتایج چون مقدار آماره t محاسبه شده برابر $۲۱/۱۶۴$ و بیشتر از $۱/۹۶$ می باشد لذا میزان استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده معنادار می باشد؛ چون مقدار آماره t محاسبه شده برابر $۸/۰۷۶$ و بیشتر از $۱/۹۶$ می باشد لذا نوع استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده معنادار می باشد؛ چون مقدار آماره t محاسبه شده برابر $۶/۶۱۰$ و بیشتر از $۱/۹۶$ می باشد لذا میزان اعتماد به کاربران شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده معنادار می باشد.

کلیدواژه‌ها:

شبکه ها و رسانه های اجتماعی، یادگیری، مهارت های اجتماعی.

¹ Matson, J.L., & Boisjoli, J.A.,

۱- مقدمه

روند تاریخی و تکاملی از رسانه های سنتی به رسانه های نوین، با ورود اینترنت، فضای جدیدی در عرصه ارتباطات پدید آورده است. در عصر کنونی، که استفاده از فضای مجازی و مهمتر از آن شبکه ها و رسانه های اجتماعی در میان تمامی افراد جامعه رونق دارد، نیز با توجه به اینکه کاربرد این شبکه ها و رسانه ها صرفاً مختص یک جامعه و فرهنگ خاص نیست، به طور طبیعی باعث گستردگی تأثیر این ابزارهای نوین شده است. مسئله ای که اهمیت بسیاری در بحث شبکه ها و رسانه های اجتماعی دارد، نوعی سیطره پنهان است که روابط انسانی را مسخر خویش کرده است. حقیقت این است که جوامع امروزی، خواسته یا ناخواسته، از مجموعه شبکه ها و رسانه های اجتماعی واقعی شکل گرفته اند که در اصطلاح «جامعه» معرفی شده است؛ اما انتقال این فضا به محیط و فضای مجازی باعث می شود که سیطره و کنترل کاملتری بر روابط اجتماعی صورت گیرد. از اینرو، سردمداران و مدعیان حاکمیت استعماری در دنیا، برای کنترل هرچه بیشتر افکار جوامع، علاوه بر گسترش شبکه ها و رسانه ها، به تعاریف جدیدی از روابط انسانی نیز دست یازیده اند تا سیطره خویش را تکمیل سازند. در واقع، به وضوح می توان این اهداف را در شکل گیری و توسعه روزافزون این اجتماعات اینترنتی مشاهده کرد (ابوترابی، ۱۳۹۶)

شبکه ها و رسانه های اجتماعی اینترنتی پایگاه یا مجموعه پایگاه های هستند که امکانی فراهم می آورند تا کاربران بتوانند عالقه مندیها، افکار و فعالیت های خودشان را با دیگران به اشتراک بگذارند و دیگران هم این افکار و فعالیتها را با آنان سهیم شوند. یک شبکه ها و رسانه های اجتماعی، مجموعه ای از سرویسهای مبتنی بر وب است که این امکان را برای اشخاص فراهم می آورد که توصیفات عمومی یا خصوصی برای خود ایجاد کنند یا با دیگر اعضای شبکه ارتباط برقرار کنند، منابع خود را با آنها به اشتراک بگذارند و از میان توصیفات عمومی دیگر افراد، برای یافتن اطلاعات جدید استفاده کنند (بوید و ایسون، ۲، ۲۰۱۷)

در شبکه ها و رسانه های اجتماعی عمومی، کاربران اینترنتی با انگیزه ها و اهداف مختلف حضور دارند و شبکه ها و رسانه های مجازی شان را از طریق این وب سایت ها دنبال می کنند، ولی شبکه ها و رسانه های اجتماعی تخصصی حول موضوعی ویژه شکل گرفته اند و تعداد کاربران این قبیل از شبکه ها و رسانه های اجتماعی نیز محدودتر است. فیس بوک، اورکات، توییتر از مهمترین شبکه ها و رسانه های اجتماعی عمومی در دنیای اینترنت محسوب می شوند. البته شبکه ها و رسانه های اجتماعی عمومی نیز اغلب در فعالیت شان با تعریف محدودی آغاز به کار کرده اند و به تدریج عمومی شدند (محکم کار و حلاج، ۱۳۹۲).

اما شبکه ها و رسانه های اجتماعی خاص (تخصصی)، بر محوریت موضوعی مشخص فعالیت می نمایند. به عنوان مثال، لست اف. ام^۲ از جمله معروفترین این شبکه هاست که علاقه مندان به هنر موسیقی را گرد هم آورده است و یا شبکه اجتماعی گودریدز^۳ که شبکه اجتماعی مخصوص به علاقه مندان به کتاب می باشد. گسترش شبکه ها و رسانه های اجتماعی خاص تا بدانجاست که حتی برای سگ ها و گربه ها نیز شبکه اجتماعی راه اندازی شده و صاحبان این حیوانات می توانند برای حیوانات خود پروفایل باز کنند (خانیک و بابایی، ۱۳۹۰)

² Boyd, D. M. , & Ellison, N. B

³ . Last. Fm

⁴ Good Reads

شبکه ها و رسانه ها در دو نوع اینترنتی و تلفن همراه دارای تنوع بسیار زیادی می باشند. شبکه های فیس بوک، مای اسپیس، تویترو... شبکه های اجتماعی اینترنتی و شبکه های وایبر، تلگرام، لین، واتساپ و... شبکه های اجتماعی تلفن همراه هستند. ناگفته نماند شبکه های اجتماعی تلفن همراه قابل نصب بر کامپیوترهای خانگی نیز هستند. (مربوط، ۱۳۹۵)

اهمیت شبکه ها و رسانه های اجتماعی به ویژه در حوزه مجازی بدین جهت است که سکندار اقیانوس پرتلاطم اینترنت اند و با اجتماع گرای مجازی نقش اساسی ای را در معادلات رسانه ای جهان بازی می کنند. کنشگران اجتماعی با حجم و سیعی از داده ها و اطلاعات مواجهند که پیوسته درک و تصور آنها را در باب واقعیت ها و پدیده های مختلف اجتماعی و فرهنگی تغییر می دهد و مفاهیم جدیدی را در ذهنیت آنها می سازد. در این شبکه ها، همواره اعضای شبکه به صورت مستقیم یا غیر مستقیم به شرکت در فعالیت ها واقعی در زندگی اجتماعی تحریک و تشویق می شوند. تأثیرگذاری قابل توجه شبکه های اجتماعی بر میزان و کیفیت مشارکت های اجتماعی در جوامع مختلف به حدی بوده که اخیراً تعداد قابل توجهی از شبکه ها و رسانه های اجتماعی، دقیقاً با هدف توسعه مشارکت اجتماعی مردم در زمینه های خاص ایجاد شده اند (گرامک و راگ، ۲۰۱۶، ۵)

مهارت اجتماعی، مجموعه رفتارهای آموخته شده ای است که فرد را قادر می سازد با دیگران رابطه اثربخش داشته باشد و از واکنش های نامعقول اجتماعی خودداری کند. همکاری، مشارکت با دیگران، کمک کردن، آغازگر رابطه بودن، تقاضای کمک کردن، تعریف و تمجید از دیگران و قدردانی کردن، مثالهایی از این نوع رفتار است یادگیری رفتارهای فوق و ایجاد رابطه اثربخش با دیگران یکی از مهم ترین دستاوردهای دوران کودکی است (رایت، کیم، چاسین و همکاران، ۲۰۱۴، ۶).

مهارت ها اجتماعی یکی از مهمترین ابعاد اجتماعی انسان است و فرایندی است که افراد را قادر می سازد تا رفتار دیگران را درک و پیش بینی کنند و تعاملات اجتماعی خود را تنظیم نمایند (بابور، کارلوسی، کاتالدی و همکاران، ۲۰۱۷، ۷).

مهارت های اجتماعی، مهارت های لازم برای انطباق با نیازهای اجتماعی و حفظ روابط بین فردی رضایت بخش هستند مهارت های اجتماعی با توجه به ایجاد پیامدهای مثبت و منفی می تواند منجر به احساس شادزیستی و لذت شود (لایو، راپی و کوپلان، ۲۰۱۷، ۸).

مهارت اجتماعی استعدادی است که باعث انجام رفتارهای منجر به تقویت می شود، نه رفتارهایی که به تنبیه می انجامند و یا توسط دیگران خاموش می شوند مهم ترین مهارت های اجتماعی شامل مهارت در تشخیص خصوصیات دیگران، مهارت ارتباط کلامی با دیگران، مهارت گوش دادن، مهارت همدلی و مهارت ارتباط غیرکلامی هستند (کوپرو، کوتچیک پریس، ۲۰۱۶، ۹).

⁵ Gromke, C. and Ruck, B.,

⁶ Wright, K. A., Kim, B., Chassin, L., Losoya, SH., & Piquero, A. R.

⁷ Babore, A., Carlucci, L., Cataldi, F., Phares, V., & Trumello, C

⁸ Lau, E. X., Rapee, R. M., & Coplan, R. J.

⁹ Coiro, M. J., Kotchick, B. A., & Preis, J.

دارا بودن مهارت‌های اجتماعی زمینه مشارکت فعال فرد در اجتماع را فراهم نموده باعث می‌شود وی در رویارویی با وضعیت‌های دشوار اجتماعی واقعی، واکنش‌های اجتماعی مؤثری از خود بروز دهد. در واقع، داشتن مهارت‌های اجتماعی، توانایی‌های بالقوه فرد را به بالفعل تبدیل می‌کند و برای ایجاد، حفظ و سازماندهی یک رابطه انسانی ضروری می‌باشند. فرایند اجتماعی شدن، از مهم‌ترین مؤلفه‌های رشد و یکی از زیربنایی‌ترین محورهای رشد شخصیت است (توکلی، ۱۳۹۴).

میزان توانایی فرد در مهارت‌های اجتماعی به‌طور مستقیم به رشد اجتماعی فرد و کمیت و کیفیت رفتارهای اجتماعی مطلوبی که از خود نشان می‌دهد، مربوط می‌شود. فردی که مهارت‌های اجتماعی لازم را کسب کرده است، فردی است که می‌تواند به‌خوبی با محیطش سازش کند و یا این‌که می‌تواند از طریق برقرار کردن ارتباط با دیگران از موقعیت‌های تعارض‌آمیز کلامی و فیزیکی اجتناب کند. این‌گونه افراد، رفتارهایی از خود نشان می‌دهند که منجر به پیامدهای مثبت روانی اجتماعی، نظیر پذیرش توسط همسالان و رابطه مؤثر با دیگران می‌شود. از سوی دیگر، کسانی که مهارت‌های اجتماعی لازم را کسب نکرده‌اند، اغلب به اختلال‌های رفتاری مبتلا می‌شوند، از طرف همسالان پذیرفته نمی‌شوند، در میان همسالان و بزرگسالان محبوب نیستند و با سایر افراد حرفه‌ای به‌خوبی کنار نمی‌آیند (فاضلی، ۱۳۹۹).

در ارتباط با هدف این تحقیق افراد ذیل نیز به تحقیق‌های پرداخته‌اند که نتایج آنها با تحقیق ما همسو می‌باشد. علیزاده فرد (۱۳۹۷) در اثربخشی آموزش مهارت‌های اجتماعی بر نظریه ذهن و رفتارهای اجتماعی کودکان، ۳۲ نفر از کودکان انتخاب شدند. یافته‌ها نشان دهنده افزایش معنادار نمرات نظریه ذهن و رفتارهای جامعه پسند؛ کاهش معنادار نمرات نشانه‌های هیجانی و مشکلات با همسالان، کودکان گروه آزمایش در مقایسه با گروه کنترل است. این یافته‌ها اثربخشی برنامه آموزش مهارت‌های اجتماعی کودکان را بر نظریه ذهن و برخی از رفتارهای اجتماعی را مورد تأیید قرار می‌دهد. تقی پور و زمانی (۱۳۹۶) پژوهشی با عنوان «شناسایی عوامل جذابیت شبکه‌های اجتماعی تلفن همراه از منظر کاربران انجام داده‌اند یافته‌ها نشان داد که مهم‌ترین عوامل جذابیت شبکه‌های اجتماعی تلفن همراه اطلاع رسانی و اطلاع‌یابی، استفاده از فناوریهای نوین رسانه‌ای، تسهیل در روابط خانوادگی، تسهیل در روابط دوستان و آشنایان، تقویت ارتباطات گروهی، تقویت ارزشها و آگاهیهای شخصی و استفاده از فرصتهای تفریحی و سرگرمی بود. برقی ایرانی و همکاران (۱۳۹۶) در اثر بخشی آموزش گروهی مهارت اجتماعی مبتنی بر پردازش شناختی بر بهبود سازگاری اجتماعی، هیجانی و تحصیلی دانش آموزان، نمونه پژوهش شامل ۴۰ نفر از دانش‌آموزان پسر بودند. نتایج حاصل از تحلیل واریانس آمیخته نشان داد که آموزش مهارت‌های اجتماعی مبتنی بر پردازش شناختی بر سازگاری اجتماعی، هیجانی، تحصیلی و عملکرد ریاضی دانش‌آموزان مؤثر بوده است. همچنین نتایج نشان داد که در مرحله پس‌آزمون و پیگیری، بین دو گروه آزمایش و گواه، در میزان سازگاری اجتماعی، هیجانی، تحصیلی و عملکرد ریاضی تفاوت معنادار وجود دارد. صلواتیان و دولتخواه (۱۳۹۶) پژوهشی با عنوان «تأثیر استفاده از شبکه‌های اجتماعی موبایلی در هویت فرهنگی دانشجویان» انجام داده‌اند. از میان شبکه‌های اجتماعی موبایلی، دو شبکه وایبر و واتس‌آپ انتخاب و تأثیر استفاده از آنها بر زبان، دیانت، پوشش، رفتار اجتماعی و اخلاق کاربران بررسی شد که مطابق نتایج به دست آمده، تمامی فرضیه‌های پژوهش تأیید و مشخص شد استفاده از شبکه‌های اجتماعی موبایلی بر ابعاد مختلف هویت فرهنگی شامل زبان، دیانت، پوشش، رفتار اجتماعی و اخلاق کاربران تأثیر مثبت و معناداری دارد. سهرابی، رئیسی و طالبیان (۱۳۹۵) پژوهشی با عنوان «ارائه الگویی برای تحلیل رفتار کاربران شبکه‌های اجتماعی با استفاده از روشهای داده‌کاوی: یک شبکه اجتماعی در ایران» انجام دادند. یافته‌های پژوهش نشان داد درک صحیح از الگوهای رفتاری کاربران شبکه‌های اجتماعی، منجر به انطباق هرچه بهتر خدمات ارائه شده به وسیله شبکه با نیازهای کاربر و به تبع آن، توسعه تعداد

کاربران شبکه و افزایش ارزش افزوده آن برای کاربران و درآمدزایی برای متولیان شبکه میگردد. فتح اله زاده و همکاران (۱۳۹۵) در اثر بخشی آموزش مهارت های اجتماعی بر سازگاری و خودکارآمدی دانش آموزان دختر دبیرستانی، روش پژوهش نیمه تجربی با گروه آزمایش، گروه گواه و طرح پیش آزمون، پس آزمون و پیگیری دو ماهه و جامعه آماری ۲۴۳۸۳ دانش آموز مقطع متوسطه ناحیه ۲ آموزش و پرورش شهر اصفهان در سال تحصیلی ۹۵-۹۴ بود. نتایج نشان داد آموزش مهارت های اجتماعی در بر سازگاری اثر داشته و میزان خودکارآمدی را نیز به طور معناداری افزایش داده و این تأثیر در مرحله پیگیری پایدار مانده است. می توان نتیجه گرفت که آموزش مهارت های اجتماعی روشی موثر برای ارتقاء سازگاری و خودکارآمدی نوجوانان دختر است. فریس آبادی، خسروی و صباحی (۱۳۹۴) در بررسی اثر بخشی مهارت های ارتباطی بین فردی و حل مسئله اجتماعی بر بهبود رفتار سازگاران دانش آموزان دختر، نمونه پژوهش ۳۰ نفر از دانش آموزان بودند که به دو گروه کنترل و آزمایش تقسیم شدند. نتایج نشان داد که آموزش مهارت های ارتباطی موجب کاهش در رفتارهای نامناسب دانش آموزان دختر و افزایش سازگاری اجتماعی آنها در تمامی خرده آزمون های سازگاری اجتماعی آنها شده بود. برقی ایرانی، بختی و بیگیان کوله مرز (۱۳۹۴) در اثر بخشی آموزش مهارت های اجتماعی مبتنی بر پردازش شناختی بر بهزیستی اجتماعی، هیجانی، روان شناختی و کاهش نشانه های کودکان اختلال سلوک که نمونه پژوهش ۴۰ دانش آموز دچار اختلال سلوک، نتایج نشان داد که آموزش مهارت های اجتماعی مبتنی بر پردازش شناختی بر بهزیستی دانش آموزان دارای اختلال سلوک موثر بوده و منجر به کاهش نشانه های مرضی اختلال سلوک در دانش آموزان مبتلا شده است. گراوند و منشئی (۱۳۹۳) در اثر بخشی آموزش تنظیم هیجان و مهارت های اجتماعی بر پرخاشگری ارتباطی، آشکار و رفتار جامعه پند نوجوانان پرخاشگر شهر خرم آباد که ۴۵ نوجوان پرخاشگر، به شیوه نمونه گیری در دسترس انتخاب و با طرح پژوهش نیمه آزمایشی در دو گروه آزمایش و کنترل گمارده شدند. نتایج تحلیل واریانس چند متغیره نشان داد که بین گروه ها تفاوت معناداری وجود دارد. که این معناداری در هر سه متغیر پرخاشگری ارتباطی، آشکار و رفتار جامعه پسند وجود داشت. با توجه به ویژگی های درمان تنظیم هیجان و مهارت های اجتماعی، می توان از آنان در جهت کاهش پرخاشگری ارتباطی و آشکار و افزایش رفتار جامعه پسند نوجوانان پرخاشگر بهره برد. والسنتکرافت، رابینسون، سرینیواسان، کری، ماندی و اسکوسه^{۱۰} (۲۰۱۸) در بازنگری سیستماتیک مداخلات مهارت های اجتماعی گروهی و متاآنالیز نتایج برای کودکان مبتلا با عملکرد بالا، مداخلات مهارت های اجتماعی گروهی یک درمان معمول برای کودکان با عملکرد بالا است. ما به طور انتقادی از آزمایشات کنترل شده تصادفی برای افراد ۶ تا ۲۵ ساله ارزیابی کردیم. تجزیه و تحلیل متاآنالیز نتایج ما بر اعتبار داخلی تأکید کرد، بنابراین محدود به مطالعاتی بود که از مقیاس پاسخ اجتماعی والدین یا سیستم رتبه بندی مهارت های اجتماعی استفاده می کردند. نتایج نشان داد که مهارت های اجتماعی که دارای گروه های والدین هستند و دارای طول و شدت بیشتری هستند، اندازه های بزرگتری به دست می آورند. اسناچز، برون، کاجر و دیروسیر^{۱۱} (۲۰۱۷) در بهبود سلامت روانی کودکان با یک بازی توسعه مهارت های اجتماعی دیجیتالی، شرکت کنندگان (کودکان ۷ تا ۱۱ ساله با چالش های مهارت های اجتماعی) به صورت تصادفی به گروه فوری درمان (۳۳ نفر) و گروه شاهد منتخب (۳۶ نفر) اختصاص داده شدند. کودکانی که بازی های ماجراجویی را تجربه کرده اند، از پیش آزمون به پس آزمون نسبت به کودکانی که در سواد اجتماعی، اضطراب اجتماعی، قربانی شدن قلدری و رضایت اجتماعی بازی نکردند، به طور قابل نمراتشان در متغیرهای مورد نظر بهبود یافت. دایر، هیلتز و پاسرینی^{۱۲} (۲۰۱۷) در پژوهش خود به این نتیجه رسیده است که دو سایت محبوب

¹⁰ Wolstencroft, J; Robinson, L; Srinivasan, R; Kerry, E; Mandy, W and Skuse, D

¹¹ Sanchez Rebecca, Brown Emily, Kocher Kelly, and DeRosier Melissa

¹² Dwyer, c, Hiltz, s & Passerini, k

اجتماعی (فیس بوک و مای اسپیس) در ارتباطات جدید به اندازه برخورد های چهره به چهره نیاز به حفظ حریم خصوصی وجود ندارد و این یکی از دلایل افزایش ارتباطات آنلاین است. نتایج تحقیقات انجام شده نشان می دهد که ارتباط مثبت و معناداری بین روان رنجور خویی با استفاده مفرط از اینترنت در میان مردان وجود دارد. همچنین ارتباط مثبت و معناداری نیز میان وظیفه شناسی و گشودگی با استفاده مفرط از اینترنت در مردان و عدم ارتباط معنی دار میان خرده مقیاس های آزمون NEO و استفاده مفرط از اینترنت در میان زنان مشاهده شد. رایان و ژنوس^{۱۳} (۲۰۱۶) در تحقیقی در مورد تیپ شخصیتی افراد در فیس بوک به این نتایج دست یافتند که کاربران فیس بوک بیشتر برون گرا هستند، اما احساس تنهایی خانوادگی بیشتری دارند. همچنین، افرادی که از فیس بوک استفاده نمی کنند به احتمال بیشتری با وجدان، کمرو و به لحاظ اجتماعی تنها هستند. لمی و باربوسا^{۱۴} (۲۰۱۶) هدف این مطالعه بررسی شاخص های فرایند و ارزیابی اثرات یک برنامه مهارت های اجتماعی در مهارت های اجتماعی، خودکارآمدی و ارزیابی حمایت از ۱۰ نوجوان ۱۳ تا ۱۷ ساله جوامع (روستایی) ریو دو ژانیرو است برنامه آموزشی اکتشافی و ارتقاء سلامت با ۱۰ جلسه و ارزیابی فرآیندها و نتایج انجام شد. نتایج نشان دهنده افزایش، سطح مهارت های اجتماعی، حمایت اجتماعی معلمان و خودکارآمدی می باشد. بیر^{۱۵} (۲۰۱۴) در پژوهش خود به این نتیجه رسیده است که شبکه های اجتماعی تأثیرات وسیعی در سبک زندگی افراد داشته اند. یافته ها نشانگر این بود که بیشتر افراد باور داشتند اینترنت در مسیر زندگی آنها نقش مهمی دارد و از لحاظ دوست یابی و مسائل استخدامی و شغلی می توانند به آن تکیه کنند. همین امر، سبب ایجاد تغییراتی در شیوه و سبک زندگی آنها شده است و اولاد و اولاد همکاران^{۱۶} (۲۰۱۴) در اثربخشی روش تجربی آموزش مهارت های اجتماعی برای تقویت خودکارآمدی اجتماعی دانشجویان، نتایج نشان می دهد که آموزش تجربی بیشتر اعتقادات خودکارآمدی اجتماعی دانشجویان را تقویت می کند. ما نتیجه گرفتیم که اثربخشی بیشتر آموزش های تجربی از بهره برداری از تجربیات دستیابی به موفقیت بر اساس اجرای واقعی رفتار های اجتماعی برخوردار است.

در دوران کنونی، فضای مجازی و به تبع آن شبکه ها و رسانه های اجتماعی، به دلیل کارکردها و ویژگی های منحصر بفردی که دارد، مورد استقبال گسترده کاربران در سراسر جهان قرار گرفته است. شبکه ها و رسانه های اجتماعی اینترنتی، امکانی فراهم می کنند تا کاربران بتوانند علاقه مندی ها، افکار و فعالیت های خودشان را با دیگران به اشتراک بگذارند و آنها را با افکار و اندیشه های خود سهیم نمایند. از سوی دیگر، شبکه ها و رسانه های اجتماعی موبایلی، که بر روی گوشی های هوشمند قابل دسترس است، به دلیل سهولت استفاده و دسترسی همگانی، به سرعت در حال گسترش نفوذ و تأثیر در میان کاربران است. مهارت اجتماعی موجب موفقیت در زندگی اجتماعی فرد می شود. هر فرد برای زندگی موفق در یک جامعه، علاوه بر مهارت های فردی به مهارت های دیگری نیاز دارد که از آن به عنوان مهارت های اجتماعی یاد می کنند از آنجا که هدف این تحقیق بررسی تاثیر شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده می باشد لذا محقق خواهد کوشید که به پاسخ این سوال دست یابد که گسترش استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده چه تاثیری دارند؟

¹³ Ryan, t & Xenos, s

¹⁴ Leme, Romera & Barbosa, Vanessa

¹⁵ Beer, D.

¹⁶ Orlando Olaz, Fabian; Leonardo Adrián; Medrano, Gabriela Cabanillas

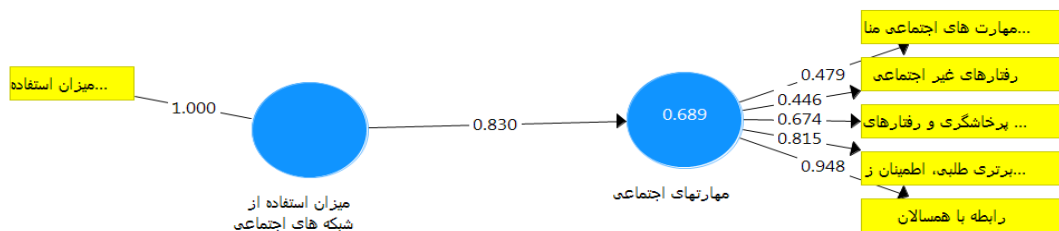
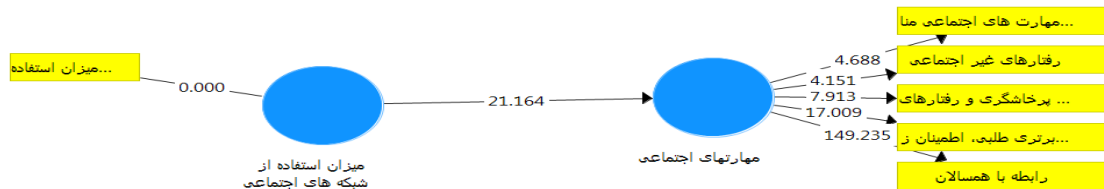
۲- روش شناسی

روش اجرای این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود. در این پژوهش حجم نمونه ۳۵۸ نفر از معلمان دوره ابتدایی شهرستان نقده باشند که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای با استفاده از فرمول کوکران انتخاب شدند. برای گرد آوری اطلاعات از دو پرسشنامه (پرسشنامه شبکه های اجتماعی جهانی (۱۳۹۷) و پرسشنامه مهارت های اجتماعی ماتسون و بوئسیجلی^{۱۷} (۲۰۰۸) استفاده شد. برای تحلیل داده ها از آزمون پیرسون و برای بررسی تاثیر متغیرهای ذکر شده از تحلیل رگرسیون و PLS استفاده شد.

۳- بحث نتایج یافته ها

فرضیه ۱: میزان استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده تاثیر دارد.

مدل تأییدی میزان استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده

¹⁷ Matson, J.L., & Boisjoli, J.A.,

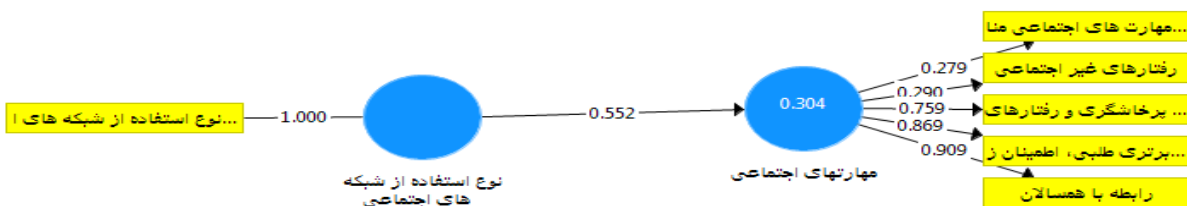
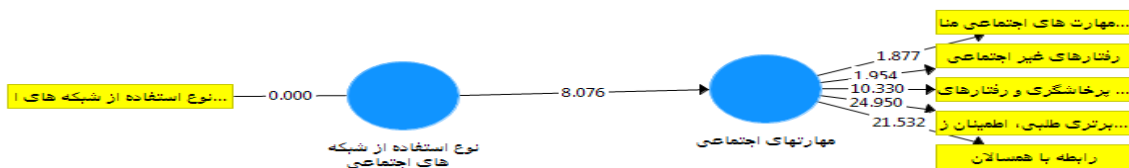
بررسی فرضیه اول پژوهش

نتیجه آزمون	مقدار همبستگی	آماره t	ضریب مسیر	
تایید شد	۰/۶۸۹	۱۶۴ ۲۱	۰/۸۳۰	میزان استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده

با توجه به جدول نتیجه می شود که چون مقدار آماره t محاسبه شده برابر ۲۱/۱۶۴ و بیشتر از ۱/۹۶ می باشد ، لذا میزان استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده معنادار می باشد و ضریب تاثیر آن ۰/۸۳۰ می باشد.

فرضیه ۲: نوع استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده تاثیر دارد.

مدل تائیری نوع استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده

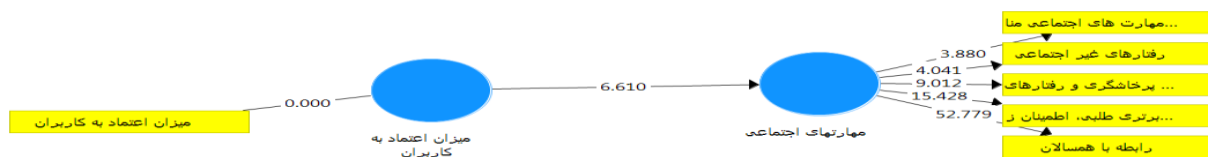
بررسی فرضیه دوم پژوهش

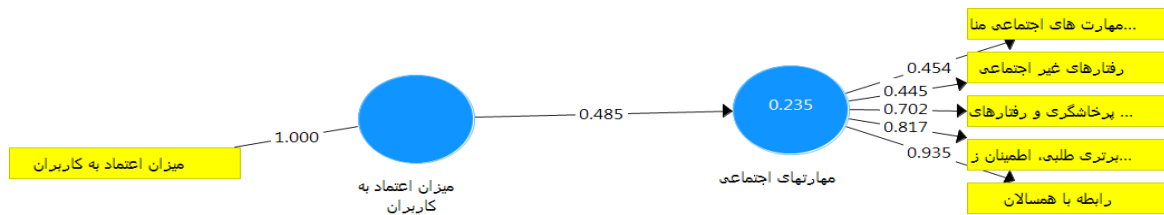
نتیجه آزمون	مقدار همبستگی	آماره t	ضریب مسیر	
تایید شد	۰/۳۰۴	۸/۰۷۶	۰/۵۵۲	نوع استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده

با توجه به جدول نتیجه می شود که چون مقدار آماره t محاسبه شده برابر ۸/۰۷۶ و بیشتر از ۱/۹۶ می باشد ، لذا نوع استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده معنادار می باشد و ضریب تاثیر آن ۰/۵۵۲ می باشد.

فرضیه ۳ : میزان اعتماد به کاربران شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده تاثیر دارد.

مدل تأییری میزان اعتماد به کاربران شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده

بررسی فرضیه سوم پژوهش

نتیجه آزمون	مقدار همبستگی	آماره t	ضریب مسیر	
تایید شد	۰/۲۳۵	۱۶۱۰ ۶	۰/۴۸۵	میزان اعتماد به کاربران شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده

با توجه به جدول نتیجه می شود که چون مقدار آماره t محاسبه شده برابر ۶/۶۱۰ و بیشتر از ۱/۹۶ می باشد ، لذا میزان اعتماد به کاربران شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده معنادار می باشد و ضریب تاثیر آن ۰/۴۸۵ می باشد .

۴- نتیجه گیری

مهارت های اجتماعی مجموعه ای از رفتارهای یاد گرفته شده ای می دانند که به ما اجازه می دهند تا به آغاز و ادامه تعاملات مثبت با دیگران بپردازیم که از جمله این مهارت ها ، می توان به تقسیم احساسات خود با دیگران، کمک کردن به آن ها برای آغاز یک رابطه و کنترل میزان خلق و خو اشاره کرد. مهارت اجتماعی را توانایی ایجاد روابط متقابل با دیگران در زمینه خاص اجتماعی ، به طریقی که در عرف جامعه قابل قبول و ارزشمند باشد. در تعریف مهارت های اجتماعی ویژگی های ذیل مورد قبول اکثر محققان است: ارتباط فرد به فرد که شامل تبادل و تفسیر پیام ها است. یادگیری رشد پیدا می کند و علاوه بر شخصیت فرد ، تجارب گذشته و تعامل بین فردی او نیز در رسیدن به هدف موثر است. به صورت کلامی (سخن ، لغات ، جملات) و یا غیر کلامی و استفاده از چشم ، تن صدا، بیان چهره ها و ژست ها می باشد. از فرهنگ و گروه های اجتماعی که فرد در آن زندگی می کند تاثیر می پذیرد. توسط تقویت اجتماعی رشد پیدا می کند ، این تقویت در صورتی موثر است که مورد علاقه فرد بوده و برانگیزاننده باشد. طبیعت دو جانبه ای دارد و رفتارهای دو سویه را می طلبد و از عوامل محیطی سن ، جنس موقعیت دیگر افراد تاثیر می پذیرد . رسانه های اجتماعی بیشتر به یک کانال ارتباطی شباهت دارند. بنابراین می توان آنها را فرمتی در نظر گرفت، که پیامی را ارائه می دهند . مانند رسانه های تلویزیونی، رادیو و یا روزنامه. رسانه های

اجتماعی به سادگی یک سیستم است، که اطلاعات را به دیگران انتقال می دهد. در شبکه های اجتماعی، ارتباط دو طرفه است، بسته به موضوع افراد برای پیوستن به دیگران با تجربیات و زمینه های مشابه اقدام می کنند. گفتگوها در هسته شبکه های اجتماعی قرار دارند و از طریق آنها توسعه روابط اتفاق می افتد. بنابراین هر بستری مانند یک بازی گروهی آنلاین، انجمن گفتگوی تخصصی، یک ابزار ارتباطی متنی یا یک شبکه اشتراک گذاری تصاویر، نوعی رسانه اجتماعی است. فضای مجازی در میان رسانه های مدرن، جایگاهی محوری در زندگی روزمره پیدا کرده است، چنان که بر محیط نمادین ما غلبه یافته و پیامهای درباره واقعیت، جای تجربه شخصی و سایر ابزارهای شناخت را گرفته است. از نظر تماشاگران پرمصرف، فضای مجازی در عمل، دیگر منابع اطلاعات، افکار و آگاهی ها را به انحصار خود در می آورد و یک کاسه می کند. اثر این مواجهه با پیامهای مشابه چیزی را تولید می کند که آن را کاشت یا آموزش جهان بینی، نقش ها و ارزشهای رایج می خوانند. با توجه به نتایج چون مقدار آماره t محاسبه شده برابر $21/164$ و بیشتر از $1/96$ می باشد، لذا میزان استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده معنادار می باشد. چون مقدار آماره t محاسبه شده برابر $8/076$ و بیشتر از $1/96$ می باشد، لذا نوع استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده معنادار می باشد. چون مقدار آماره t محاسبه شده برابر $6/610$ و بیشتر از $1/96$ می باشد، لذا میزان اعتماد به کاربران شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده معنادار می باشد.

فرضیه ۱: میزان استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده تاثیر دارد.

با توجه به نتایج چون ضریب مسیر $0/830$ و مقدار همبستگی $0/689$ و مقدار آماره t محاسبه شده برابر $21/164$ و بیشتر از $1/96$ می باشد، لذا میزان استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده معنادار می باشد.

در تبیین یافته های این فرضیه می توان گفت: شکل یک شبکه و رسانه اجتماعی به تعیین میزان سودمندی شبکه برای افراد آن شبکه کمک می کند. شبکه های بسته، برای اعضایشان نسبت به شبکه هایی که تعداد زیادی اتصالات ضعیف برای افراد خارج از شبکه اصلی دارند، فایده کمتری دارند. بیشتر شبکه های باز با اتصالات اجتماعی و رشته های ضعیف، شانس بیشتری برای دسترسی به ایده ها و دستاوردهای جدید نسبت به شبکه های بسته با رشته های طویل فراهم می آورد. به بیان دیگر گروهی از دوستان که تنها دارای ارتباط با یکدیگر هستند، اطلاعات و دستاوردهای یکسانی را به اشتراک می گذارند. اما گروهی از افراد که دارای ارتباط با بخش های اجتماعی دیگر هستند، شانس بیشتری برای دسترسی به محدوده وسیع تری از اطلاعات دارند. افراد برای دستیابی به موفقیت، بهتر است که با شبکه های گوناگونی ارتباط داشته باشند، تا اینکه ارتباطات زیادی درون یک شبکه داشته باشند مهارت های اجتماعی را شامل رفتارهایی دانسته اند که در تعامل موفق و مناسب با دیگران به کار می رود و این مهارت ها با داشتن پایه و شناخت اجتماعی از قبیل ادراک اجتماعی و استدلال ظهور می یابد مهارت های اجتماعی نه تنها امکان شروع و تداوم روابط متقابل و مثبت را با دیگران فراهم می آورد بلکه توانایی نیل به اهداف ارتباط را نیز در شخص ایجاد می کند کنش متقابل اجتماعی را به یک فرآیند مرحله ای که هر مرحله نیازمند یک مجموعه از مهارت های متفاوتی است، تجزیه نموده اند، مرحله اول ارتباط، نیازمند مهارت گیرندگی است که شامل مهارت هایی است که برای توجه کردن و درک درست اطلاعات اجتماعی متناسب که در موقعیت ها وجود دارد لازم می باشد، چون متناسب بودن رفتار فردی وابسته به موقعیت هاست، اتفاق رفتار اجتماعی درست بستگی زیادی به شناخت صحیح نشانه

های میان فردی و محیطی دارد، که ما را به پاسخ های مؤثر رهنمون می شوند. در مرحله بعدی ما نیازمند مهارت های پردازشی می باشیم. برای موفق شدن در رویارویی میان فردی، نیازمند به این هستیم که بدانیم می خواهیم چه چیزی را به دست آوریم و چگونه می توانیم به بهترین وجه آن را کسب کنیم. انتخاب مهارت هایی که برای کسب اهداف نزدیک مؤثرند هست مستلزم توانایی حل مشکل به شیوه منظم و سازمان یافته می باشد. بعد از درک صحیح اطلاعات اجتماعی متناسب با موقعیت (مهارت های گیرندگی) و شناخت مهارت های لازم برای تعامل (مهارت های پردازش) میبایستی مهارت ها را به طرز شایسته ای برای تکمیل موفقیت آمیز مبادله های میان فردی به اجرا در آورد. در مرحله سوم از ارتباط، مستلزم مهارت های فرستندگی رفتارهای واقعی درگیر در تبادل اجتماعی می باشد. مهارت های فرستندگی شامل محتوای کلامی یا آنچه که بیان می شود و همینکه چگونه پیام با دیگران ارتباط پیدا می کند، می باشد. ارتباط خوب مستلزم درک صحیح اجتماعی (مهارت های گیرندگی) و توانایی برنامه ریزی شناختی (مهارت های پردازش) قبل از دادن یک پاسخ (رفتار مؤثر مهارت فرستندگی) می باشند. یافته های این تحقیق با یافته های علیزاده فرد (۱۳۹۷) سهرابی، رئیسی و طالبیان (۱۳۹۵) برقی ایرانی، بختی و بیگیان کوله مرز (۱۳۹۴) والستنکرافت، رایبسون، سرینیواسان، کری، ماندی و اسکوسه^{۱۸} (۲۰۱۸) رایان و ژنوس^{۱۹} (۲۰۱۶) بیر^{۲۰} (۲۰۱۴) همسویی دارد.

فرضیه ۲: نوع استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده تاثیر دارد.

با توجه به نتایج چون ضریب مسیر ۰/۵۵۲ و مقدار همبستگی ۰/۳۰۴ و چون مقدار آماره t محاسبه شده برابر ۸/۰۷۶ و بیشتر از ۱/۹۶ می باشد، لذا نوع استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده معنادار می باشد.

در تبیین یافته های این فرضیه می توان گفت: شبکه های اجتماعی به عنوان یکی از رسانه های اجتماعی، به جمع آوری، ارائه، پردازش و انتشار اطلاعات اجتماعی چون نژاد، گرایش جنسی و یار و همراه، مذهب، کتاب ها و فیلم های مورد علاقه، وضعیت روابط و آلبوم عکس، اشاره می کند. این اطلاعات در میان دوستان، همکلاسان، اعضای خانواده و سایر افراد به اشتراک گذاشته می شود. شبکه های اجتماعی از طریق سایت های شبکه اجتماعی عموماً روی اینترنت ارائه می شوند؛ چنانکه کاربران در یک وب سایت شبکه اجتماعی خاص ثبت نام و از تعاملات بعدی آن استفاده می کنند. فناوریهای شبکه اجتماعی برای یادگیری و استفاده ساده اند و در نهایت در بسیاری از حوزهها استفاده می شوند تا سرعت تأثیر ارتباطات را بهبود بخشند. مجموعه توانمندی هایی است که موجب موفقیت در زندگی اجتماعی فرد می شود. هر فرد برای زندگی موفق در یک جامعه، علاوه بر مهارت های فردی به مهارت های دیگری نیاز دارد که از آن به نام مهارت های اجتماعی یاد می کنند. مهارت های اجتماعی، مجموعه رفتارهایی است اکتسابی که از طریق مشاهده، مدل سازی، تمرین و بازخورد آموخته می شود و دارای ویژگی های زیر است و رفتارهای کلامی و غیر کلامی را در بر می گیرد و پاسخ های مناسب و مؤثر را در بر دارند، بیشتر جنبه تعاملی داشته، تقویت اجتماعی را به حداکثر می رسانند و بر اساس ویژگی ها و محیطی که فرد در آن واقع شده است، توسعه می یابند و از طریق آموزش رشد می کنند در ارزیابی نشانه های مهارت اجتماعی به شش عنصر اصلی اشاره می کنند: مهارت های اجتماعی به طور معمول آموخته می شوند. شامل مجموعه ای از رفتارهای کلامی و غیر کلامی

¹⁸ Wolstencroft, J; Robinson, L; Srinivasan,R; Kerry,E; Mandy,W and Skuse, D

¹⁹ Ryan,t & Xenos,s

²⁰ Beer, D.

گونگون ویژه اند. مستلزم داوطلب شدن و ارائه پاسخ های مناسب و مؤثرند. تقویت های اجتماعی دیگران را به حداکثر می رسانند. ماهیتی تعاملی دارند و به زمان بندی مناسب و تأثیر متقابل برخی از رفتارها احتیاج دارند. تحت تأثیر عوامل محیطی همچون سن، جنس، پایگاه طرف مقابل می باشند. یافته های این تحقیق با یافته های تقی پور و زمانی (۱۳۹۶) فتح اله زاده و همکاران (۱۳۹۵) گراوند و منشی (۱۳۹۳) اسناچز، برون، کاجر و دیروسیر^{۲۱} (۲۰۱۷) لمی و باربوسا^{۲۲} (۲۰۱۶) بیر^{۲۳} (۲۰۱۴) همسویی دارد.

فر ضیه ۳: میزان اعتماد به کاربران شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده تأثیر دارد.

با توجه به نتایج چون ضریب مسیر ۰/۴۸۵ و مقدار همبستگی ۰/۲۳۵ چون مقدار آماره t محاسبه شده برابر ۶/۶۱۰ و بیشتر از ۱/۹۶ می باشد، لذا میزان اعتماد به کاربران شبکه ها و رسانه های اجتماعی بر یادگیری مهارت های اجتماعی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان نقده معنادار می باشد.

در تبیین یافته های این فرضیه می توان گفت: در رسانه های اجتماعی هر کسی بسته به نیاز، انگیزه، مهارت و توانایی اش فرصت تولید، انتشار و تأثیرگذاری بر اطلاعات را دارد. همچنین هر کسی می تواند در رسانه تخصصی خودش را ایجاد کند یا به هر رسانه پرمخاطب دیگری بپیوندد. همه تعاریف یاد شده صرفاً به رسانه های اجتماعی مجازی که به کمک فناوری حضور غیرفیزیکی افراد را میسر می کند اطلاق می شود. رسانه های اجتماعی انواع مختلفی دارند که بر اساس نوع کارکرد، مخاطبان، اطلاعات تولید شده یا سبک ارتباطی قابل دسته بندی هستند. شبکه های اجتماعی تنها یکی از انواع رسانه های اجتماعی است که در دسته بندی ارتباطی آن قرار می گیرند. پس شبکه های اجتماعی مانند فیسبوک، لینکدین، اینستاگرام و... یکی از چند نوع رسانه اجتماعی هستند که با محوریت ارتباط فعالیت می کنند. هر رسانه اجتماعی الزماً شبکه اجتماعی نیست ارتباطات، چندجانبه ی چندسویه وابسته به هم دلیل اطلاق واژه شبکه به این نوع ارتباط است. در روان شناسی، تأثیر مثبت مهارت اجتماعی در کاهش رفتارهای خشونت آمیز، تقویت اعتماد به نفس و افزایش استفاده از ظرفیت ها و کنش های فرد در مورد تأیید قرار گرفته است. از سوی دیگر، مهارت های اجتماعی، شخص را قادر می سازد که دانش، نگرش و ارزش های ذهنی خود را به توانایی واقعی و عینی در اجتماع بدل کند و بیاموزد که چه کارهایی را باید در اجتماع انجام دهد. بنابراین مهارت های اجتماعی شامل مجموعه ای از رفتارهای هدفمند به هم مرتبط و متناسب با وضعیت فرد و جامعه است که سلامت زندگی اجتماعی را در پی می آورد. بدیهی است در میان الگوهای رفتار اجتماعی، کسانی که از مهارت های اجتماعی بیشتری برخوردارند، نزد دیگران از محبوبیت و مقبولیت درخوری برخوردار خواهند بود. از همین روست که امروزه در ارتباطات میان افراد، کسب مهارت های اجتماعی یکی از امور ضروری به شمار می رود. یافته های این تحقیق با یافته های برقی ایرانی و

²¹ SanchezRebecca, Brown Emily, Kocher Kelly, and DeRosier Melissa

²² Leme, Romera & Barbosa, Vanessa

²³ Beer, D.

همکاران (۱۳۹۶) صلواتیان و دولتخواه (۱۳۹۶) فریس آبادی، خسروی و صباحی (۱۳۹۴) دایر، هیلتز و پاسرینی^{۲۴} (۲۰۱۷) رایان و ژنوس^{۲۵} (۲۰۱۶) اولاندواولازو همکاران^{۲۶} (۲۰۱۴) همسویی دارد.

- پیشنهادات

- ۱- برای جلوگیری از آسیب های استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی باید ، دانش آموزان را به شرکت در فعالیت های اجتماعی تشویق کنند.
- ۲- تعیین ساعت خاصی برای استفاده از شبکه ها و رسانه های اجتماعی متناسب با سن دانش آموزان و قراردادن رایانه خانوادگی در محلی که برای همه قابل مشاهده باشد
- ۳- به دانش آموزان یادبدهید که با دوستانی در شبکه ها و رسانه های اجتماعی در ارتباط باشند که ذهنیتی مشابه (هم فکر) و عادات و اهداف سالمی داشته باشند تا در راستای رسیدن به اهدافشان کمکشان کنند.

- منابع

۱. ابوترابی، محمدکاظم (۱۳۹۶) بایسته های استفاده کاربران از شبکه های اجتماعی موبایلی، پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشکده صدا و سیما قم.
۲. برقی ایرانی، زیبا؛ بختی، مجتبی و بگیان کوله مرز (۱۳۹۴) اثربخشی آموزش مهارتهای اجتماعی مبتنی بر پردازش شناختی بر بهزیستی اجتماعی، هیجانی، روانشناختی و کاهش نشانه های کودکان اختلال سلوک، کرمانشاه: فصلنامه علمی پژوهشی شناخت اجتماعی، (۴)۱ : ۶۵-۷۴.
۳. تقی پور فائزه و زمانی عباس (۱۳۹۶) شناسای عوامل جذابیت شبکه های اجتماعی تلفن همراه از منظر کاربران. مجله علمی پژوهشی جامعه پژوهی فرهنگی، ۸(۲): ۵۵-۶۸.
۴. توکلی، الهام. (۱۳۹۴) مشکلات رشد اجتماعی کودکان با آسیب بینایی از دیدگاه دل بستگی . تعلیم و تربیت استثنایی، ۱۵(۳): ۴۶-۵۸.
۵. خانیکی، هادی، بابائی ، محمود (۱۳۹۰) تاثیر سازوکارهای ارتباطی اینترنت، برالگوی تعامل کنشگران فضای سایبر ایران، فصلنامه علمی- پژوهشی علوم اجتماعی، (۵۶): ۱-۲۰.
۶. سهرابی، بابک؛ ریسی وانانی، ایمان ؛ طالبیان، مرضیه (۱۳۹۵) ارائه الگویی برای تحلیل رفتار کاربران شبکه های اجتماعی با استفاده از روشهای داده کاوی: یک شبکه اجتماعی در ایران، پژوهش های مدیریت منابع سازمانی، ۶(۴): ۱۲۲-۱۴۰.
۷. صلواتیان سیاوش و دولتخواه مهدی (۱۳۹۶) تأثیر استفاده از شبکههای اجتماعی موبایلی در هویت فرهنگی دانشجویان. مجله علمی پژوهشی رسانه و فرهنگ، ۷(۶): ۴۱-۵۸.
۸. علیزاده فرد، سوسن. (۱۳۹۶) اثربخشی آموزش مهارتهای اجتماعی بر نظریه ذهن و رفتارهای اجتماعی کودکان. ناتوانی های یادگیری، ۷(۴): ۱۰۵-۱۲۹.

²⁴ Dwyer ,c, Hiltz,s & Passerini,k

²⁵ Ryan,t & Xenos,s

²⁶ OrlandoOlaz,Fabian;LeonardoAdrián;Medrano,GabrielaCabanillas

۹. فاضلی ، مهدیه السادات (۱۳۹۹) رابطه میان گرایش به ورزش و مهارتهای حرکتی با مهارتهای اجتماعی در نوجوانان، پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود.
۱۰. فتح اله زاده، نوشین؛ باقری، پریسا؛ رستمی، مهدی و دربانی، سید علی (۱۳۹۵) اثر بخشی آموزش مهارت های اجتماعی بر سازگاری و خودکارآمدی دانش آموزان دختر دبیرستانی، فصلنامه روانشناسی کاربردی، ۱۰(۲۹): ۲۷۱-۲۸۹.
۱۱. فریس آبادی، لیلیا؛ خسروی، معصومه؛ صباحی، پرویز(۱۳۹۴) بررسی اثر بخشی مهارت های ارتباطی بین فردی و حل مسئله اجتماعی بر بهبود رفتار سازگاران دانش آموزان دختر، روانشناسی افراد استثنایی، ۵(۱۸): ۱۰۱-۱۲۱.
۱۲. گراوند ، پرپوش و منشی، غلامرضا (۱۳۹۳) اثر بخشی آموزش تنظیم هیجان و مهارت های اجتماعی بر پرخاشگری ارتباطی، آشکار و رفتار جامعه پند نوجوانان پرخاشگر شهر خرم آباد، مطالعات ناتوانی، (۱۹۹): ۴۵-۶۸.
۱۳. محکم کار، ایمان، حلاج، محمد مهدی(۱۳۹۲) شبکه های اجتماعی به دنبال چه هستند، فصلنامه دانش انتظامی خراسان شمالی، ۱۰(۲): ۱-۱۸.
۱۴. مربوط، هاشم(۱۳۹۵) نقش شبکه های اجتماعی در مشارکت عمومی و کنشگری جامعه از دیدگاه سردبیران مطبوعات و خبرگزاری ها، پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی.
۱۵. یوسفی، فریده، خیر، محمد، (۱۳۸۱)، بررسی پایایی و روایی مقیاس سنجش مهارت های اجتماعی ماتسون و مقایسه عملکرد دختران و پسران دبیرستانی در این مقیاس، ویژه نامه علوم تربیتی، ۱۸(۳۶): ۱۰۲-۱۳۰.

1. Babore, A., Carlucci, L., Cataldi, F., Phares, V., & Trumello, C. (2017). Aggressive behaviour in adolescence: Links with self-esteem and parental emotional availability. *Soc Dev*, 26(4), 40-52.
2. Beer, D. (2016) Social network(ing) sites. . . revisiting the story so far: A response to Danah Boyd and Nicole Ellison, *Journal of Computer- Mediated Communication*, 13 (2): 516-529.
3. Boyd, D. M. , & Ellison, N. B (2017). Social network sites: definition, history, and scholarship», *Journal of Computer -Mediated Communication*.
4. Coiro, M. J., Kotchick, B. A., & Preis, J. (2016). Youth social skills groups: a training platform for promoting graduate clinician interprofessional competence. *J Interprof Educ Pract*, 4, 89-92.
5. Dwyer ,c, Hiltz,s & Passerini,k(2018) Interplay between trust, information privacy concerns and behavioural intention of users on online social networks, *Behaviour & Information Technology*, Volume 37, Issue 6.
6. Gromke, C. and Ruck, B., (2016), Influence of trees on the dispersion of pollutants in an urban street canyon - Experimental investigation of the flow and concentration field, *Atmos, nviron*, No. 41, PP. 328-340.
7. Lau, E. X., Rapee, R. M., & Coplan, R. J. (2017). Combining child social skills training with a parent early intervention program for inhibited preschool children. *J Anxiety Disord*, 51, 32-38.
8. Leme, Romera & Barbosa, Vanessa.(2016). Social Skills Program for Adolescents in Vulnerable Social Contexts, *Programa de Habilidades Sociais*, v. 21, n. 3, p. 595-608.
9. Matson, J.L., & Boisjoli, J.A., (2008), Cutoff Scores for Matson Evaluton of Social Skills for Individual with severe Retardation for Adults with Intllectual Disability, *Behavior Modificatin*, Vol.39, Pp.109-120.
10. OrlandoOlaz,Fabian;LeonardoAdrián;Medrano,GabrielaCabanillas.(2014). Effectiveness of Social Skills Training experiential method to strengthening social self efficacy of university students, *International Journal of Psychology and Psychological Therapy*, Volume 14 Num. 3 – Pages 377-396.
11. Pempek , T , & et al (2015). »College students' social networking experiences on Facebook«, *Journal of Applied Developmental*.
12. Ryan,t & Xenos,s(2016) A qualitative exploration of Facebook addiction: Working toward construct, *Turkish Green Crescent Societ*, 3(1) 55-76.
13. SanchezRebecca,Brown Emily,Kocher Kelly,and DeRosier Melissa.(2017). Improving Children's Mental Health with a Digital Social Skills Development Game: A Randomized Controlled Efficacy Trial of Adventures aboard the S.S.GRIN, *Games for Health Journal*.February,6(1):19-27.

دانشگاه هرمزگان
Hormozgan University

دهمین همایش ملی

تازه های روانشناسی مثبت

موسسه ملی روانشناسی و مشاوره
انجمن ملی روانشناسان
شماره ملی: ۳۲۱۵۷۲۳۳۰

14. Wolstencroft, J; Robinson, L; Srinivasan,R; Kerry,E; Mandy,W and Skuse, D.(2018). A Systematic Review of Group Social Skills Interventions, and Meta-analysis of Outcomes, for Children with High Functioning ASD. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, Volume 48, Issue 7, pp 2293–2307.
15. Wright, K. A., Kim, B., Chassin, L., Losoya, SH., & Piquero, A. R. (2014). Ecological context, concentrated disadvantage, and youth reoffending: identifying the social mechanisms in a sample of serious adolescent offenders. *J Youth Adolesc*, 43(10), 81-99.